

بررسی تجربه های دینی بر اساس الگوی گلاک و استارک در اشعار شاه نعمت الله ولی

دکتر احمد رضا نظری چروده* acharvadeh@gmail.com

استادیار دانشگاه آزاد آستارا

واژگان کلیدی

* استارک

* تجربه دینی

* شاه نعمت الله ولی

* گلاک

* دین

چکیده

به عقیده جامعه‌شناسان، دین یک پدیده چند بُعدی است که این خصیصه، معلول تنوع در رفتارهای نوع بشر می‌باشد. در سال ۱۹۶۵م. گلاک و استارک برای همه ادیان، پنج بُعد قائل شدند. بیشتر پژوهشگران این الگو را پذیرفته و آن را برای مطالعه دینی مناسب دانستند. از آنجا که شاه نعمت الله ولی، یکی از شاعران عارف زبان فارسی است که دینداری و پیروی از شریعت، از ابعاد مهم شخصیتی وی به شمار می‌آید، بنابراین فرضیه‌ای مبنی بر قابلیت کاربست الگوی گلاک و استارک در شعر این شاعر ساخته شد و بر اساس آن، نگارنده به تحلیل و توصیف ابعاد دینداری شاه نعمت الله ولی پرداخت. برون‌داد این پژوهش که به شیوه کیفی اجرا شده و اطلاعات آن به روش کتابخانه‌ای و سندکاوی گردآوری گردیده است، نشان می‌دهد که توجه شاعر بیشتر به بُعد اعتقادی دین اسلام معطوف شده است. در همین راستا، شاعر به مسأله ایمان حقیقی یک مؤمن فراوان اشاره نموده، اما بیشترین مضامین، پیرامون مسأله دعا و مناجات با پروردگار دور می‌زند.